WEST BENGAL STATE UNIVERSITY

B.A./B.Com. Programme 3rd Semester Examination, 2022-23

SANLCOR01T-SANSKRIT (MIL)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.

क—विभागः

1. अधोलिखितेषु यथेच्छं पञ्च प्रश्नाः संस्कृतेन देवनागरलिप्या च समाधेयाः। 2×5 = 10

(क) हितोपदेशे कति विभागाः सन्ति ? के च ते ?

(ख) मित्रलाभग्रन्थस्य मङ्गलाचरणे कस्य स्तुतिः विहिता ? स च कीदृशः ?

(ग) मित्रलाभग्रन्थानुसारं विद्याप्रशंसासूचकं यथेच्छमेकं श्लोकं लिखत।

(घ) सुदर्शनो नाम नरपतिः कुत्र आसीत् ? सः पुत्राणां नीतिशिक्षार्थं कं नियुक्तवान् ?

(ङ) कः आसीत् चित्रग्रीवः ? तस्य मित्रस्य नाम किमासीत् ?

(च) के दोषाः भूतिमिच्छता पुरुषेण हातव्याः ?

(छ) कङ्कणस्य लोभेन पथिकस्य का दशा अभवत् ?

2. अधोलिखितेषु यथेच्छमेकः प्रश्नः समाधेयः। 10×1 = 10

(क) मित्रलाभग्रन्थानुसारं शैशवे नीतिशिक्षायाः उपयोगितां प्रतिपादयत।

(ख) विष्णुशर्मप्रोक्तं कपोतवृत्तान्तं समासेन वर्णयत।

ख—विभागः

3. अधोलिखितेषु यथेच्छमेकः प्रश्नः समाधेयः। 10×1 = 10

(क) नीतिशतकमवलम्ब्य विद्यायाः प्रयोजनमालोचयत।

(ख) नीतिशतके मूर्खाणां चारित्रिकवैशिष्ट्यं केन रूपेण उपस्थापितं तद्विषये स्वभाषया आलोचयत।

4. अधोलिखितेषु <u>चतुर्णां</u> श्लोकानां व्याख्या कार्या। तासु <u>यथेच्छमेका</u> संस्कृतेन देवनागरलिप्या च कार्या। 5×4 = 20

(क) अज्ञः सुखमाराध्यः सुखतरमाराध्यते विशेषज्ञः।
ज्ञानलवदुर्विदग्धं ब्रह्माऽपि तं नरं न रञ्जयति॥

(ख) येषां न विद्या न तपो न दानं ज्ञानं न शीलं न गुणो न धर्मः।
ते मर्त्यलोके भुवि भारभूता मनुष्यरूपेण मृगाश्चरन्ति॥

(ग) हर्तुर्याति न गोचरं किमपि शं पुष्णाति यत्सर्वदा
ह्यर्थिभ्यः प्रतिपाद्यमानमनिशं प्राप्नोति बृद्धिं पराम्।
कल्पान्तेष्वपि न प्रयाति निधनं विद्याख्यमन्तर्धनं
येषां तान्प्रति मानमुज्झत नृपाः कस्तैः सह स्पर्धते॥

(घ) वरं पर्वतदुर्गेषु भ्रान्तं वनचरैः सह।
न मूर्खजनसम्पर्कः सुरेन्द्रभवनेष्वपि॥

(ङ) स्वायत्तमेकान्तगुणं विधात्रा विनिर्मितं छादनमज्ञतायाः।
विशेषतः सर्वविदां समाजे विभूषणं मौनमपण्डितानाम्॥

——×——